

Minden forrásom belőled fakad. (Zsolt 87,7)

52. NEMZETKÖZI EUCHARISZTIKUS
KONGRESSZUS

Budapest, 2020. szeptember 13-20.

SEGÉDANYAG 1./3.

AZ EUCHARISTIA TÉMÁBAN MEGRENDEZETT
HITTANVERSENYHEZ

TANKÖNYVI ANYAG

EGER 2019.

Andrássy György Katolikus Közgazdasági Szakgimnázium, Gimnázium és Kollégium

3300 Eger, Klapka u.7.

AZ EGYHÁZ SZENTSÉGEI

28. A szentség fogalma

„... hogy nyisd meg a szemüket, s visszatérjenek a sötétségből a világosságra, a sátán hatalmából az Istenhez, hogy a bennem való hit révén elnyerjék bűneik bocsánatát, és részt kapjanak a megszentelték között.”

(ApCsel 26,18)

Az Egyház liturgikus életének legfontosabb cselekménye az **eucharisztikus áldozat** és a **szentségek kiszolgáltatása**. Krisztus mindig jelen van Egyházában, a liturgikus cselekményekben. Jelen van az Eucharisziában és Igéjében, mert ő maga beszél, amikor az Egyházban a Szentírást olvassák. Krisztust az Atya küldte, ő pedig küldi a Szentlélekkel eltelt apostolokat, hogy hirdessék és megvalósítsák az áldozat és a szentségek által Isten országát. A keresztény emberek az Egyházban Jézussal együtt meghalnak a bűnnek, eltemetkeznek és föltámadnak az új életre, **megszentelődnek**, és megkapják a fogadott fiúság Lelkét.

Isten szentsége

„És harsány hangon mondogatták egymásnak: »Szent, szent, szent a Seregek Ura, dicsősége betölti az egész földet!«

(Iz 6,3)

A szentség vallási fogalom, a szentség Isten maga. Egyedül a Szent szavatolhatja a létezés és a világ értelmét, aki teljesen más, és emberi fogalmakkal kifejezhetetlen.

Az Ószövetségben Isten felfoghatatlan létét, teremtetlen fenségét Mózes úgy fejezi ki, hogy nem mer az arcába tekinteni, mert akkor meg kell halnia. Sámuel anyjának hálaadó éneke is ezt fejezi ki: „Nincs más szent, csak az Úr, mert rajtad kívül senki sincs. Nincs olyan szikla, mint Istenünk” (1Sám 2,2). Izrael Szentje tehát Jahve, aki a kiválasztással és a szövetségkötéssel választott népét saját tulajdonává, a történelemben ágyazott területé teszi, lefoglalja magának. Ezért a zsidó nép kultikus értelemben „elkülönül” a világtól. A héber nyelvben ez az elkülönülés a gyökere a „szent” szónak. Isten szentsége az ószövetségi kinyilatkoztatásban a történelmet eldöntő és gyógyító beavatkozás.

„Ha tehát hallgattok szavamra és megtartjátok szövetségemet, akkor az összes népek között különleges tulajdonomimó teslek benneteket, hiszen az egész föld az enyém. Papi királyságom és szent népem lesztek. Ezeket a szavakat add tudtára Izrael fiainak.

(Kiv 19,5–6)

Az Újszövetségben Jézus Krisztus a Szent és a szentség közvetítője. Őbenne egyesült az isteni és az emberi természet, és Isten életébe beleoltva megszentelte az emberi életet. Krisztus különleges módon szent: mert ő Isten, aki a maga teljességében birtokolja a Szentlelket, ő az Isten Szentje. Az emberek megszentelődése Jézus áldozatának erejében valósul meg.

Életszentség

Az ember, vagy egy nép annyiban szent, amennyiben Istenhez tartozik, amennyiben Isten magának kiválasztja, és kiszakítja őt a profán világból. A szentség ajándék, Isten cselekvése bennünk.

Az életszentség nem egy titokzatos, érthetetlen szó, mely a múltban élt nagy emberek életéhez és tetteihez kapcsolódik. Értelme megvilágítható a „tökéletesség” szóval. A tökéletesség azt jelenti, hogy alkalmásak vagyunk arra, amire teremtve vagyunk. Minden ember üdvösségre van teremtve, alkalmas is erre, mert a keresztény hit fénye megvilágítja az életét. A tökéletesedés emberi cselekvés, tevékenység, fejlődés a végső cél, az üdvösség felé. A fejlődésünk, lelki növekedésünk mércéje pedig a szeretet növekedése bennünk.

Az életszentség az jelenti, hogy életünk Isten szentségéhez kapcsolódik. Egyesül az ember világa az Isten világával. Az ember felemelkedik Istenhez, aki segít neki ebben, az embert saját szentségéből részesíti Krisztus által a Szentlélekben, az Egyház szentségein keresztül.

Az életszentséget nekünk magunknak kell munkálnunk, ki kell tartanunk és, meg kell maradnunk Jézus mellett, hogy az Egyházban működő Szentlélek segítségével eljussunk arra a szentségre, amire Isten maga hívott meg bennünket: hogy Isten gyermekeinek hívjanak minket, és azok is legyünk. Az életszentséget legmagasabb fokon a szentek valósították meg, akiket az Egyház példaként állít az emberek elé.

„Szólj Izrael fiainak egész közösségéhez és mondd meg nekik: Legyetek szentek, mert én, az Úr, a ti Istenetek szent vagyok.

(Lev 19,2)

„Legyetek hát tökéletesek, amint mennyei Atyátok tökéletes!

(Mt 5,48)

Az Egyház szentségei

Krisztus hét látható kegyelemközlő jelet ajándékozott az embereknek az Egyházban, amelyek a megváltás, az üdvösség kegyelmeit jelképezik és közvetítik számukra. **Ezeket a Krisztustól rendelt látható jeleket szentségeknek nevezzük.** A szentségek az Egyház kegyelmi életének megnyilvánulása, a hívők általuk részesülnek azokban a kegyelmekben, amelyeket Krisztus az Egyházra bízott.

Az Egyházban hét szentség van:

○ a keresztség	} a keresztény beavatás három szentsége
○ a bérmálás	
○ az Eucharisztia	
○ a bűnbánat szentsége	} a gyógyítás két szentsége
○ a betegek kenete	
○ az egyházi rend	} a közösséget és küldetést szolgáló két szentség
○ és a házasság	

A szentségekről szóló tanítás az ősegyházra nyúlik vissza, Jézus utolsó vacsorán végbevitt tétéig. Az általa adott adomány, az Eucharisztia az üdvös-

ségben való részesedést jelenti számunkra. Jézus keresztségében benne volt a Szentlélek erejének kiáradása és a bűnök bocsánata.

A szentségek megnevezése és száma csak a XI. századtól alakult ki a teológiában, de amire a szó vonatkozott, az **kezdetől benne volt az Egyház életében.**

A hit szentségeinek működése:

- megszentelik az embereket
- építik Krisztus testét, az Egyházat
- megadják az Istennek kijáró tiszteletet
- mint jelek a tanítást is szolgálják
- a hitet szavakkal és anyagi valósággal táplálják, erősítik és ki is fejezik
- megadják a kegyelmet
- felkészítik a hívőket, hogy ezt a kegyelmet gyümölcsözően fogadják, helyesen tiszteljék Istent és gyakorolják a szeretetet

Kérdések:

1. Melyek az Egyház liturgikus életének legfontosabb cselekményei?
2. Mit jelent Isten szentsége az Ószövetségben?
3. Mit jelent Isten szentsége az Újszövetségben?
4. Mi az életszentség?
5. Melyek az Egyház szentségei?

Feladatok:

1. Keresd példákat a Szentírásból Istennek a történelemben megnyilvánuló szentségére!
2. Válassz ki két szentet, és hasonlítsd össze életüket abból a szempontból, hogy az életszentséget ők hogyan való-
sították meg életükben!
Diós István: A szentek élete!
<http://www.katolikus.hu/szentek/>

31. Az Eucharisztia szentsége — Krisztusból táplálkozó létünk szíve

Az Eucharisztia

Az Eucharisztia legősibb történeti beszámolója (Kr. u. 55. körül):

„Én ugyanis az Úrtól kaptam, amit közöltem is veletek: Urunk Jézus előrúlásának éjszakáján fogta a kenyeret, hálát adott, megtörte, és így szólt: »Vegyétek és egyétek, ez az én testem értektek. Ezt tegyétek az én emlékezetemre.« Ugyan-így vacsora után fogta a kelyhet, és így szólt: »Ez a kehely az új szövetség az én véremben. Ezt tegyétek, valahányszor isztok belőle, az én emlékezetemre.« Valahányszor ugyanis e kenyeret eszitek, és e kehelyből isztok, az Úr halálát hirdetik, amíg el nem jön.»

(1Kor 11,23–26)

Az eucharisztikus áldozat az egész keresztény élet forrása és csúcsa, az egyházi élet középpontja, melyben Isten egész szent népe tevékenyen részt vesz. A szent Eucharisztia befejezi a keresztény beavatást. Akik a kereszttség által részesültek a királyi papság méltóságában és a bérmlás által mélyebben hasonlóvá váltak Krisztushoz, azok az Eucharisztia által az egész közösséggel együtt részesednek az Úr áldozatában.

Az eucharisztein (görög szó), jelentése: hálát adni, megköszönni

Az Eucharisztia:

- A szentmise cselekménye: hálaadás, emlékezet, jelenlét.
 - Az átváltoztatott kenyér és bor ⇒ Krisztus teste és vére.
 - Az utolsó vacsora megjelenítése:
 - hálaadó,
 - dicsérő,
 - áldozati jellegű.
 - Az Eucharishtiában Krisztus mint Főpap van jelen.
 - Megjeleníti az új szövetséget: Jézus önátadása, hogy halálával, feltámadásával megszerezte számunkra Isten bocsánatát.
 - Jelzi az ember önátadását és mások szolgálatát.
 - Isten Krisztusban megszenteli a világot.
 - Az Eucharisztia ünneplése által már most részt veszünk az égi liturgiában.
- A mennyek országa teljességét elővételezzük.
 - Isteni lakomában részesít ⇒ életközösség Jézussal.
 - Kifejezi egységünket az Egyházban ⇒ életközösség a Jézust követő gyülekezettel.

A kenyér és a bor jelei az üdvösség rendjében:

Ószövetség

- A **kenyér és a bor** felajánlása a Teremtő iránti hála jeleként.
- Pászkáünnep – a **kovásztalan kenyér** ünnepe – az Egyiptomból való szabadító kivonulás emlékére.
- A **pusztai manna**: az izraeli nép Isten szavának kenyereiből él.
- A **mindennapi kenyér** az Ígéret földjének gyümölcse, záloga annak, hogy Isten hűséges Ígéreteihez.
- A zsidók húsvéti vacsorájának a végén a **bor** az ünnepi öröm teljessége. Ehhez az örömhöz eszkatologikus jelentés kapcsolódik: Jeruzsálem messiási helyreállításának várása.

„Megalázott és hagyta, hogy éhez, aztán mannával táplált, amelyet nem ismertél és atyád sem ismertek, hogy megtudd: nemcsak kenyérről él az ember, sokkal inkább azzal él az ember, ami az Úr szájából jön.”

(MTörv 8,3)

Újszövetség

Jézus úgy alapította meg az Eucharisziát, hogy a kenyér és a kehely áldásának új és végleges értelmet adott.

- A **kenyérzaportítás** csodái: amikor Jézus megtörte a kenyereket és tanítványai által szétosztotta a sokaság táplálékául, áldást mondott.
- A Kánában **borrá változtatott víz** jele Jézus megdicsőülésének óráját hirdeti.
- A **menyegzői lakoma** az Atya országában a beteljesedést nyilvánítja ki, ahol a hívők a Krisztus vérévé vált új bort fogják inni.
- A három szinoptikus evangélium és Szent Pál hagyta ránk **az Eucharisztia alapításának elbeszélését**; Szent János idézi Jézus szavait a kafarnaumi zsinagógában, amelyek előkészítik az Eucharisztia alapítását: Krisztus az élet égből alászállott kenyérének nevezi önmagát.

Kánai borcsoda:

„Ezzel kezdte meg Jézus csodajeleit a galileai Kánában. Kinyilatkoztatta dicsőségét, s tanítványai hittek benne.”

(Jn 2,11)

„Én vagyok a mennyből alászállott élő kenyér. Aki e kenyérből eszik, örökké él. A kenyér, amelyet adok, a testem a világ életéért.» Erre vita támadt a zsidók közt: »Hogy adhatja ez a testét eledelül?« Jézus ezt mondta rá: »Bizony, bizony, mondom nektek: Ha nem eszitek az Emberfia testét és nem isszátok a vérért, nem lesz élet bennetek. De aki eszi az én testemet, és issza az én véretem, annak örök élete van, s feltámasztom az utolsó napon. A testem ugyanis valóságos étel, s a vérem valóságos ital. Aki eszi az én testemet és issza az én véretem, az bennem marad, én meg benne. Engem az élő Atya küldött, s általa élek. Így az is élni fog általam, aki engem eszik. Ez a mennyből alászállott kenyér nem olyan, mint az, amelyet atyáitok ettek és meghaltak. Aki ezt a kenyeret eszi, az örökké él.» Ezeket mondta, amikor Kafarnaumban, a zsinagógában tanított.”

(Jn 6,51–59)

Az Egyház

Jézus parancsa, hogy gesztusait és szavait ismételjük második eljövételéig. A parancs azt jelenti, hogy az apostolok és utódaik Krisztus emlékezetét liturgikusan ünnepeljék. Az Egyház kezdettől fogva hű maradt az Úr parancsához. Vasárnap, Jézus feltámadásának napján gyűltek össze az Eucharisztia ünneplésére, a kenyértörésre.

Az Eucharisztia ünneplése egészen napjainkig ugyanúgy folytatódik, nem változott sem a korok, sem a liturgiák különbözősége miatt. Ez az Egyház életének állandó középpontja. A szentmisében

azt felajánljuk az Atyának, amit ő maga ajándékozott nekünk: teremtésének ajándékait, a kenyeret és a bort, melyek Krisztus szavaira és a Szentlélek erejéből Krisztus testévé és vérévé válnak: így Krisztus valóságosan és titokzatos módon jelenvalóvá válik.

Krisztus jelenlétének módja az eucharisztikus színek alatt egyedülálló. Ez a jelenlét az Eucharisziát az összes szentség fölé emeli, úgy, hogy az Eucharisztia „a lelki élet beteljesedése és az összes szentség célja” (Aquinói Szent Tamás).

A szentáldozás

A hit és az alázat kifejezése:

„A százas ezt mondta neki: »Uram, nem vagyok méltó, hogy betérj házamba, Csak szólj egy szót, és szolgám meggyógyult!«

(Mt 8,8)

Előkészület: ⇨ Lelkiismeretvizsgálat.

⇨ Bűnösségünk elismerése (annak, aki súlyos bűn tudatában van, meg kell gyónnia, mielőtt a szentáldozáshoz járul).

⇨ Hit, alázat.

⇨ Szentségi böjt megtartása.

Kenyer színe alatti szentáldozás: az Eucharisztia kegyelmi gyümölcseit egészen fogadni lehet, mert Krisztus mindkét szín alatt egészen jelen van.

Két szín alatti áldozás: a szentáldozás akkor éri el jel természetének teljességét, ha mindkét szín alatt történik.

A szentáldozás gyümölcsei: benső egyesülés Jézus Krisztussal; az életet és a feltámadást kapjuk; megőrzi, növeli és megújítja a keresztségben kapott kegyelmi életet; elválaszt a bűntől; megőrzi minket a halálos bűnöktől; elnyerjük a bűnök bocsánatát, de ehhez előtte szentgyónás is szükséges; erősíti a szeretetet, valamennyi hívőt egy testbe kapcsol össze: az Egyházba; Krisztust a legszegényebekben, az ő testvéreiben is felismerjük.

Az Eucharisztia elnevezései

Áldás Jézustól:

„Vacsora közben Jézus kezébe vette a kenyeret, megáldotta, megtörte s odanyújtotta tanítványainak ezekkel a szavakkal: Vegyétek és egyétek, ez az én testem!”

(Mt 26,26)

Hálaadás Istennek:

„Most a kenyeret vette kezébe, hálát adott, megtörte és odanyújtotta nekik ezekkel a szavakkal: Ez az én testem, amelyet értetek adok. Ezt tegyétek az én emlékezetemre.”

(Lk 22,19)

Kenyértörés:

„Állhatatosan kitarottak az apostolok tanításában és közösségében, a kenyértörésben és az imádságban.”

(ApCsel 2,42)

Úrvacsora:

„Amikor ugyanis egybegyűltek, már nem az Úr vacsoráját eszitek.”

(1Kor 11,20)

Szentmise:

A mise az Úr vacsorája, az Egyháznak szent összejövedele felszentelt püspök vagy pap vezetésével, akik Krisztus személyét képviselik, hogy az Úr megváltó halálának és feltámadásának emlékezetét megünnepeljék. A mise története az Úr vacsorájával kezdődött, ahol először változtatta át a kenyeret áldozatra szánt szent testévé, és a bort a bűnökért kiontandó vérévé. Ekkor felhatalmazást adott apostolainak, hogy: „Ezt cselekedjétek az én emlékezetemre!”

Hivatal:

Isteni rendeléssel, örökös jelleggel alapított, lelki célt szolgáló feladatkör.

1. A „hivatal” lényeges tulajdonságai:

- A feladatkör: kötelességek (felebaráti szeretet) és jogok (üdvösség).
- Isteni „rendelés”.
- Tartósság: fennáll Jézus második eljövételéig.
- Lelki cél: részvétel az Egyház küldetésének megvalósításában;
 - tanítás,
 - megszentelés,
 - kormányzás.

2. Alapítása: Jézus alapította az utolsó vacsorán. Élete példájával megtanította a „hivatallal” járó tipikus kötelességeket és jogokat, melyeket az új parancsban foglalt össze:

„Új parancsot adok nektek: Szeressétek egymást! Amint én szerettelek benneteket, úgy szeressétek ti is egymást” (Jn 13,34).

Szolgálat:

Krisztus üdvözítő műve abszolút függőségi viszony az Atyától. Jézus az ő szolgálatába hívja az embert is. A szolgálat fogalmának eredete: a felebaráti szeretet ószövetségi parancsa. A szolgálat az erkölcsi magatartás lényege. Jézus a szolgálatban jelöli meg azt a magatartást, mely igazi tanítványait és követőit jellemzi:

- A keresztény embernek az a feladata, hogy mindenkinek szolgálja legyen.
- Jézus példája szerint ennek a szolgálatnak az élet feláldozására is készen kell állnia.

Jézus követésének ez a mércéje, fokmérője.

Közösség Jézussal és az öt követőkkel:

„Az áldás kelyhe, amelyet megáldunk, nemde a Krisztus vérében való részesülés? S a kenyér, amelyet megtörünk, nemde a Krisztus testében való részesedés? Mi ugyanis sokan egy kenyér, egy test vagyunk, mivel mindnyájan egy kenyérből részesülünk.”

(1Kor 10,16–17)

Szentáldozat:

Az Újszövetségben a megváltó szenvedés minden értéke Jézusnak az Atya iránti engedelmességből és szeretetéből fakad. Minden istentisztelet lényege a „Lélekben megvalósuló áldozat” lesz, amellyel a keresztények Krisztushoz társulnak Isten és embertársaik iránti szeretetben. Az Egyház a történelem folyamán naponként föleleveníti, jelenvalóvá teszi főpapjának egyszeri áldozatát. Ez valósul meg az Eucharishtiában, amely egyetlen, valóságos, egyszer s mindenkorra megtörtént eseménynek jelenvalóvá tétele, s hálás megemlékezése Krisztus áldozatáról.

Az Eucharishtiában Jézus már most eljön, és benne közöttünk van. Mégis, ez a jelenlét elfátyolozott. Ezért ünnepeljük úgy, hogy „reménykedve várjuk Üdvözítőnknek, Jézus Krisztusnak dicsőséges eljöttét”. Ennek a nagy reménységnek – az új égnek és az új földnek, melyekben igazságosság lakik – nincs biztosabb záloga, sem nyilvánvalóbb pecsétje, mint az Eucharisztia.

Kérdések:

1. Mit jelent az Eucharisztia?
2. Milyen ószövetségi előképei vannak az Eucharishtiának?
3. Milyen újszövetségi előképei vannak az Eucharishtiának?
4. Hogyan készülünk elő a szentáldozásra?
5. Mit jelent a két szín alatti áldozás?
6. Melyek a szentáldozás gyümölcsei?
7. Az Eucharishtiának milyen elnevezései vannak?
8. Miben reménykedik a keresztény ember?
9. Mi az alapja a keresztény reménynek?

Feladatok:

1. Keress idézeteket a kenyér és a bor ószövetségi jeleivel kapcsolatban! Készíts róla fogalmazást!
2. Az újszövetségi előképekből válassz ki egy szakaszt, és készíts róla valamilyen művészeti alkotást: grafikát, szobrot stb.

32. A bűnbánat és kiengesztelődés szentsége

Az előző fejezetekben láttuk, hogy a keresztény beavatás szentségei által az ember megkapja Krisztus új életét, azonban mivel testben és lélekben él itt a földön, most még fájdalomnak, betegségnek és halálnak alávetett formában létezik. Jézus Krisztus lelkünk és testünk orvosa, aki Egyházában a Szentlélek erejével folytatja gyógyító és üdvözítő művét. Ez a gyógyítás két szentségében mutatkozik meg: a bűnbánat és a betegek kenete szentségében.

A bűnbánat és kiengesztelődés szentsége az Egyház hét szentségének egyike, gyógyító szentség, amelyben az ember szentségi módon bűnbánatot tart, vagyis a bűnös ember kiengesztelődik Istennel és az Egyházzal, és elnyeri bűnei bocsánatát. Krisztus által alapított szentség, amely megismételhető. Krisztus akaratának a pap előtt tett szentségi bűnvallomás felel meg. Csak a papok rendelkeznek a kötés és oldás hatalmával.

A bűnök bocsánatának hite összekapcsolódik:

- A Szentlélekbe vetett hittel.
- Az Egyházba vetett hittel.
- A szentek közösségébe vetett hittel.
- A keresztséggel: a bűnök megbocsátásának első és fő szentsége, mert egyesít Krisztussal, aki meghalt bűneinkért és föltámadt megigazulásunkra.

A kiengesztelődés szolgálata: az apostolokra és utódaikra bízott feladat.

- Hirdetik az embereknek Istentől a bűnök bocsánatát.
- Hívják az embereket a megtérésre és a hitre.
- Közlük az emberekkel a bűnök bocsánatát a keresztség által.
- A Krisztustól kapott kulcsok hatalmának erejével megbékéltetik az embert Istennel és az Egyházzal. Az **Egyház kapja** meg a mennyek országa kulcsait, hogy benne a bűnök bocsánata **Krisztus vére által és a Szentlélek közreműködésével** megtörténjék.

„Az Egyháznak pedig van vize is, könnye is, keresztvize és bűnbánati könnyel.”
(Szent Ambrus)

„Ezekkel a szavakkal rájuk lehelt, s így folytatta: »Vegyétek a Szentlelket! Akinek megbocsátjátok bűneit, az bocsánatot nyer, s akinek megtartjátok, az bűnben marad.«”

(Jn 20,22–23)

„Aztán így szól hozzájuk: Menjetek el az egész világra, és hirdessétek az evangéliumot minden teremtménynek. Aki hisz és megkeresztelkedik, üdvözl!”

(Mk 16,15–16)

„Neked adom a mennyek országa kulcsait. Amit megkötysz a földön, a mennyben is meg lesz kötve, s amit feloldasz a földön, a mennyben is fel lesz oldva.”

(Mt 16,19)

Szent Péter apostol – Budapest, Belvárosi Szent Mihály-templom

„Hitvallás”:

Elismeri és dicséri Isten szentségét és irgalmasságát a bűnös emberek iránt.

A szentségi bűnbánat formái:

- Kiengesztelődés ünnepe egy személy számára.
- Kiengesztelődés ünnepe több személy számára, akik egyénileg vallják meg bűneiket és egyénileg részesülnek feloldozásban.
- Kiengesztelődés ünnepe több személy számára, akik közösen vallják meg bűneiket, és közösen részesülnek feloldozásban. Ebben az esetben az első adandó alkalommal el kell végezniük az egyéni bűnvallomást is.

A szentség elnevezései

A megtérés szentsége:

Szentségileg megvalósítja Jézus megtérésre szólító hívását.

A gyónás (a bűnök megvallása) szentsége:

A bűnök beismerése, megvallása a pap előtt történik.

A bűnbocsánat szentsége:

A pap szentségi föloldozása által Isten bocsánatot és békét ad a bűnbánónak.

A kiengesztelődés szentsége:

A bűnösnek ajándékozza Isten megengesztelődő szeretetét.

„Elhatározás”:

Visszatérés az Atyához, akitől az ember a bűn által eltávolodott.

A bűnbánat szentsége:

Megszenteli a keresztény bűnös személyes és egyházi megtérésének, bűnbánatának és elégtételének útját.

A megkereszteltek megtérése

Amikor Jézus meghirdeti Isten országát, legelőször megtérésre hív – azokhoz szól, akik még nem ismerik Krisztust és az ő evangéliumát, és még nincsenek megkeresztelkedve sem.

1. megtérés: keresztség.

2. megtérés: az evangéliumban való hit és ellentmondás a gonosz-
nak – állandó feladat az egész Egyház számára.

Igy nyerhető el az üdvösség, azaz az összes bűnök bocsánata és az új élet ajándéka.

„És betelt az idő, és elközelt az Isten országa.
Tartsatok bűnbánatot, és higgyetek az evangé-
liumban!”

(Mk 1,15)

A bűnbánat különféle formái a keresztény életben

Böjt:

Erkölcsei meggondolásból fakadó önmegtágadás, fő-
ként az érzéki élvezetektől való tartózkodás.

Az önfenntartási ösztön megfékezése az evésben és
ivásban.

Célja: a lélek fölemelése a testi vágyak megfékezésével,
s a bűnbánat kifejezése.

„Te, amikor böjtölsz, kend meg fejedet és mosd meg arco-
dat, hogy ne lássák rajtad az emberek, hogy böjtölsz, ha-
nem csak Atyád, aki a rejtekben is ott van! Akkor Atyád, aki
a rejtekben is lát, megjutalmaz.”

(Mt 6,17–18)

Imádság:

Személyes kapcsolat Istennel, az élet Urával és fenn-
tartójával.

A vallásosság erényének cselekedete.

A keresztény élet alapfeltétele.

„Te amikor imádkozol, menj be a szobába, zárd be az aj-
tót, s imádkozzál titokban mennyei Atyáddhoz! S mennyei
Atyád, aki a rejtekben is lát, megjutalmaz.”

(Mt 6,6)

Alamizsna:

Adomány vagy egyéb segítség, amelyet szükségben
lévő felebarátunknak nyújtunk.

Az irgalmasság cselekedeteinek tárgya.

Forrása lehet isten- és emberszeretet, nagylelkűség,
jámborság, bűnbánat.

„A szükség idején segítség a testvér! De még inkább meg-
ment majd az alamizsna.”

(Sir 40,24)

→ M
→ E
→ G
→ T
→ É
→ R
→ É
→ S

→ önmagunkhoz
→ Istenhez
→ a felebaráthoz

A bűnbánat és kiengesztelődés szentségének célja

Jézus azok számára alapította a bűnbánat és kiengesztelődés szentségét, akik a keresztség után súlyos bűnbe estek és így elvesztették a keresztségi kegyelmet és az egyházi közösséget. Nekik a bűnbánat szentsége új lehetőséget nyújt a megtérésre és a megigazulás kegyelmének visszanyerésére. Egyedül Isten bocsátja meg a bűnöket. A fölordozás hatalmának gyakorlását Jézus az apostoli hivatalra bízta.

A bűnbánó cselekedetei

○ A bánat:

A bűnbánó cselekedetei között az első a bánat, ami a lélek fájdalma az elkövetett bűn fölött.

○ A bűnök megvallása, a gyónás:

A gyónásban a megvallás által az ember szembenéz a bűnökkel, melyekben vétkesnek bizonyult; vállalja a felelősséget, és ezáltal újból megnyílik Isten és az Egyház közössége felé.

○ Az elégtétel:

Sok bűn kárt okoz a felebarátnak. Amennyire lehetséges, a kárt jóvá kell tenni. A bűn megsebzí és elgyengíti magát a bűnöst, továbbá Istenhez és a felebaráthoz fűződő kapcsolatait is. A feloldozás elveszi a bűnt, de nem szünteti meg minden jogtalanságot, melyet a bűn okozott.

A bűnök megbocsátása:

„De ezt Isten viszi végbe, akit Krisztus kiengesztelt irántunk, és aki minket a kiengesztelődés szolgálatával megbízott.”

(2Kor 5,18)

Az elégtétel lehet imádság, valaminek a följárlása, az irgalmasság cselekedetei, a felebarát szolgálata, önmegtagadás, áldozatvállalás, s főként a napi keresztünk türelmes viselése. Az ilyen vezeklések segítenek bennünket abban, hogy hasonlívá váljunk Krisztushoz.

Kérdések:

1. Mi a bűnbánat és kiengesztelődés szentsége?
2. Mivel kapcsolódik össze a bűnbánat és kiengesztelődés szentsége?
3. Mi a megtérés?
4. Milyen formái vannak a bűnbánatnak?
5. Mi a célja a bűnbánat és kiengesztelődés szentségének?
6. Melyek a bűnbánó cselekedetei?
7. Ki a szentség kiszolgáltatója?
8. Ki bocsátja meg a bűnöket?

Feladatok:

1. *Lelkitükör alapján tarts lelkiismeret-vizsgálatot!*
2. *Végezz szentgyónást, és vizsgáld meg saját érzéseidet a gyónás előtt és után! Mit tapasztalasz?*

Lelkitükör a szeretet parancsa alapján

I. Mennyei Atyámat mindennél jobban szeretem!

1. **Hit:** Ismerem-e Jézus tanítását? Figyelek-e Isten üzenetére? Szeretettel beszélek-e Istenről?
2. **Imádság:** Szívesen imádkozom-e minden nap? Odafigyelek-e imádság közben?
3. **Szentmise:** Szívesen járok-e szentmisére? Szoktam-e gyakran áldozni? Hogyan viselkedem a szentmisén? Mondom-e a közös imádságokat?
4. **Bűnbánat:** Töreksem-e hibáim kijavítására? Megbánom-e naponta bűneimet? Rendszeresen gyónok-e? Hogyan tartom meg a bűnbánati napokat (péntek)?

II. Szeretem embertársaimat, ahogyan Jézus szeretett minket!

1. **Szüleim:** Engedelmes vagyok-e? Szoktam segíteni, örömet szerezni? Megbízható vagyok?
2. **Testvéreim, társaim:** Jóindulatú és udvarias vagyok-e? Szoktam-e másoknak segíteni, örömet szerezni? Vigyázok-e mások holmijára? Szemérmes vagyok-e?
3. **Közösség:** Teljesítem-e kötelességeimet vállalom-e közmunkát? Igazságos vagyok-e? Megbízható, becsületes vagyok-e? Békességes vagyok-e?
4. **Egyház:** Segítek-e másokat a kegyelmi életben? A hittantanulásban? Figyelek-e egyházi előjárómra?